

Herman Liikasen tarina

Pirkko Liikanen ja Nouri Werdi, HL100-seminaari, SKS, 13.4.2026

1835 1845 1855 1865 1875 1885 1895 1905 1915 1925

Erkki Saarenmaa: Suomalainen vapaustaistelija (1945) keskittyi lyhyeen sotilasuraan

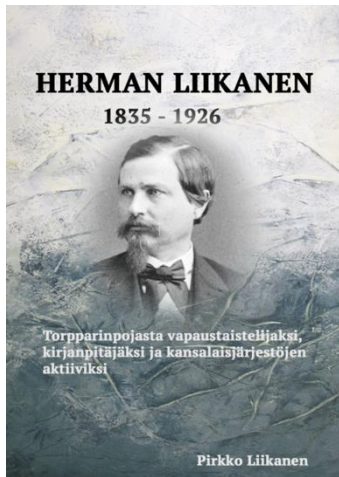
Mikkeli 1850

Italia ja Tanska 1861-1865

Tanska 1914

Pirkko Liikanen: Herman Liikanen 1835-1926 (2021) ja jatkotutkimus seuraavien sukupolvien kansakouluista

Lapsuus Ristiinassa	Virastoissa, itseopiskelu	Opettaja ja sotilas	Hypoteekkiyhdistyksessä kirjanpitäjänä, verkostoituminen fennomaaneihin, erityisenä kiinnostuksen kohteena suomenkielisen koulutuksen kehitys	Eläkkeellä suvun parissa
---------------------	---------------------------	---------------------	---	--------------------------

2. Verkostoituminen

Fennomaanien järjestöissä aktiivisena jäsenenä ja tilintarkastajana

3. ja 4. sukupolvi Lahnaniemen kansakoulussa

3. Suomenkielinen koulutus

4. sukupolvi Jaalan kansakoulussa

1. Konteksti

Ala-alkeskoulun opettaja Olsoni

Lennätin Reuters

1863

Kielitaistelu rotuopit

Telefooni

1889

Auto

1905

Nouri Werdin tutkimukset 2020-luvulla täydentävät Pirkko Liikasen tutkimuksia, lisäävät Herman Liikasen ja aikalaisten omaa ääntä dokumenteista, kirjeenvaihdosta, lehtikirjoituksista ja elämäkertoista, muokkaavat elämäkertamuotoiseksi kronologiseksi tarinaksi

1835

1845

1855

1865

1875

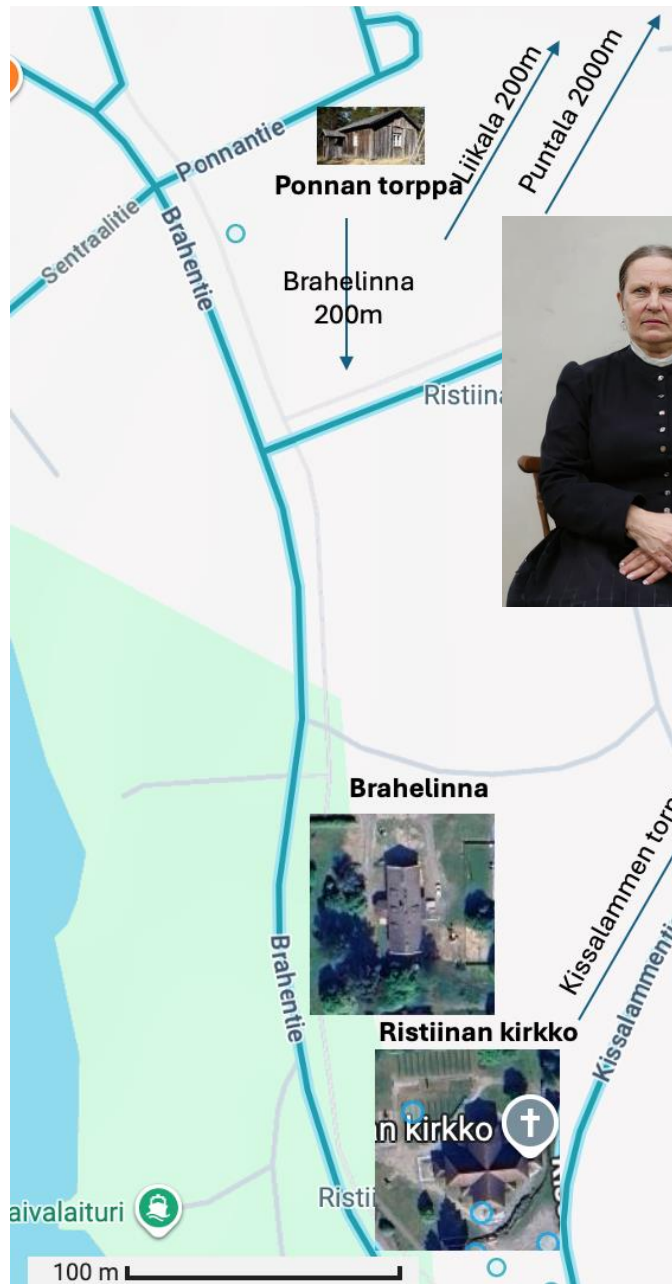
1885

1895

1905

1915

1925

Puntalan kartano ja Brahelinna, entinen sotilasvirkatalo:
 Tädin mies: Anders Sinkko (s. 1803, valtiopäivillä 1863)
 Täti: Anna Lovisa Sinkko (s. 1803, os. Liikanen)

Ponnantie:

Isoisä: Gabriel Liikanen (1775-1835), haudankaivaja

Isoäiti: Anna Laasonen (1782-1859)

Isä: Otto Liikanen (s. 1901), haudankaivaja

Äiti: Helena Hemmelin/Hänninen, kutoja (Benvik, Puntala)

Sisarukset:

- Adolf (s. 1830), naimisiin 1853 Karoliina Liukkosen kanssa
- Maria (s. 1832)
- **Herman (s. 1835), Mikkelin ala-alkeiskouluun 1849**
- Otto (s. 1837)
- Karl (s. 1841), Mikkelin ala-alkeiskouluun 1855
- Iida (s. 1844)

Kissalammen torppa:

Isoisän veli: Magnus Liikanen (s. 1784, k. 1848)

Isoisän veljen vaimo, rusthollarin tytär Maija Stina Lavikka (s. 1793)

- Fredrik Lindberg (s. 1812, ent. Liikanen), Pernajassa pastorina

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

1849-1850 yksiluokkainen
Mikkelin ruotsinkielinen ala-alkeiskoulu
Opettajana 26-vuotias...

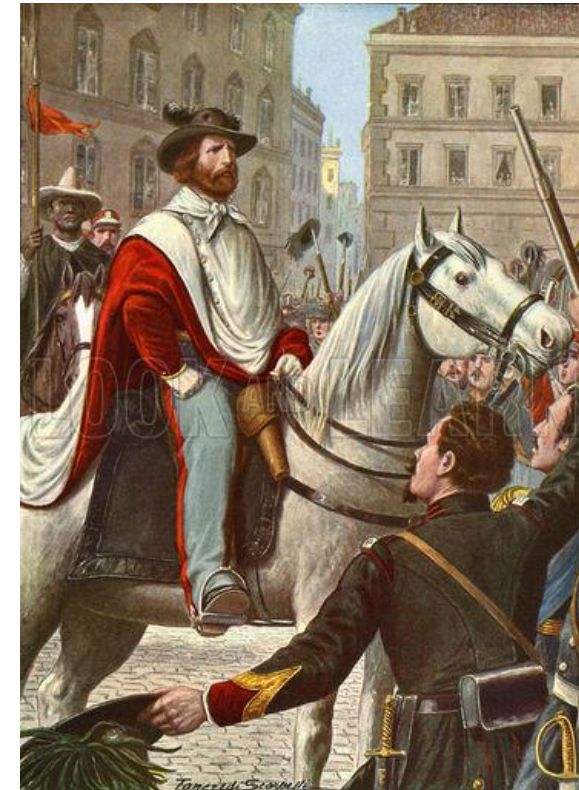
18.6.1841 **Adolf Emerik Olsoni** [15895](#). *
Pieksämäellä 21.8.1823. Vht: Rautalammin
kihlakunnan kruununvouti, taloustirehtööri *Karl
Fredrik Olsoni* († 1842) ja hänen 1. puolisonsa *Sofia
Magdalena Ahnger*. Helsingin yksityislyseon oppilas
1836 – 1840. Yksityistodistus. Ylioppilas Helsingissä
18.6.1841 (arvosana approbatur äänimäärällä 13).
Savokarjalaisen osakunnan jäsen 21.6.1841 21/6
1841. *Adolf Emeric Olsoni*. Erotettu yliopistosta
puoleksi vuodeksi osallistuttuaan skandinaaviseen
ylioppilaskokoukseen Uppsalassa 6.1843. Vihitty
papiksi Porvoon hiippakunnassa 25.5.1850. —
Porvoon ala-alkeiskoulun vt. opettaja 1843–45.
Kuopion ja Savonlinnan yläalkeiskoulujen vt.
opettaja 1846–47. Mikkelin ala-alkeiskoulun vt.
opettaja 1847, vakinainen 1848. 2. Suomen
meriekipaasin pastori 1855. Sakkolan kirkkoherran
apulainen 1856. Kurkijoen kirkkoherra 1863.
Rovasti 1879. Lääninrovasti 1885. † Kurkijoella
15.1.1897.

	Viikon oppitunnit	
	Ala- osast.	Ylä- osast.
Uskonoppi	6	3
Maantieto	4	3
Historia	—	3
Luvunlaskenta	4	3
Maanmittanto (-mittausoppi).	—	3
Äidinkielen oppi (-äidink. kielioppi)	—	3
Kirjaluku (-sisäluku) ja ajatusharjoitukset	6	4
Käsi (-kauno)- ja oikeinkirjoitus.	6	4
Laulanto	2	2
Yhteensä	28	28

Kuva: Kylmä talviaamu Helsingissä, Leschen talo, Magnus von Wright 1846
(Helsingin kaupunginmuseo).

Von Beckerin historia
Thiers'n Napoleon
Vapaustaistelija Myhrberg
Skandinavismi
1848 Eur. "hullu vuosi"
1849 Garibaldi Roomassa
1854 Yo-koe, Krimin sota

1835

1845

1855

1865

1875

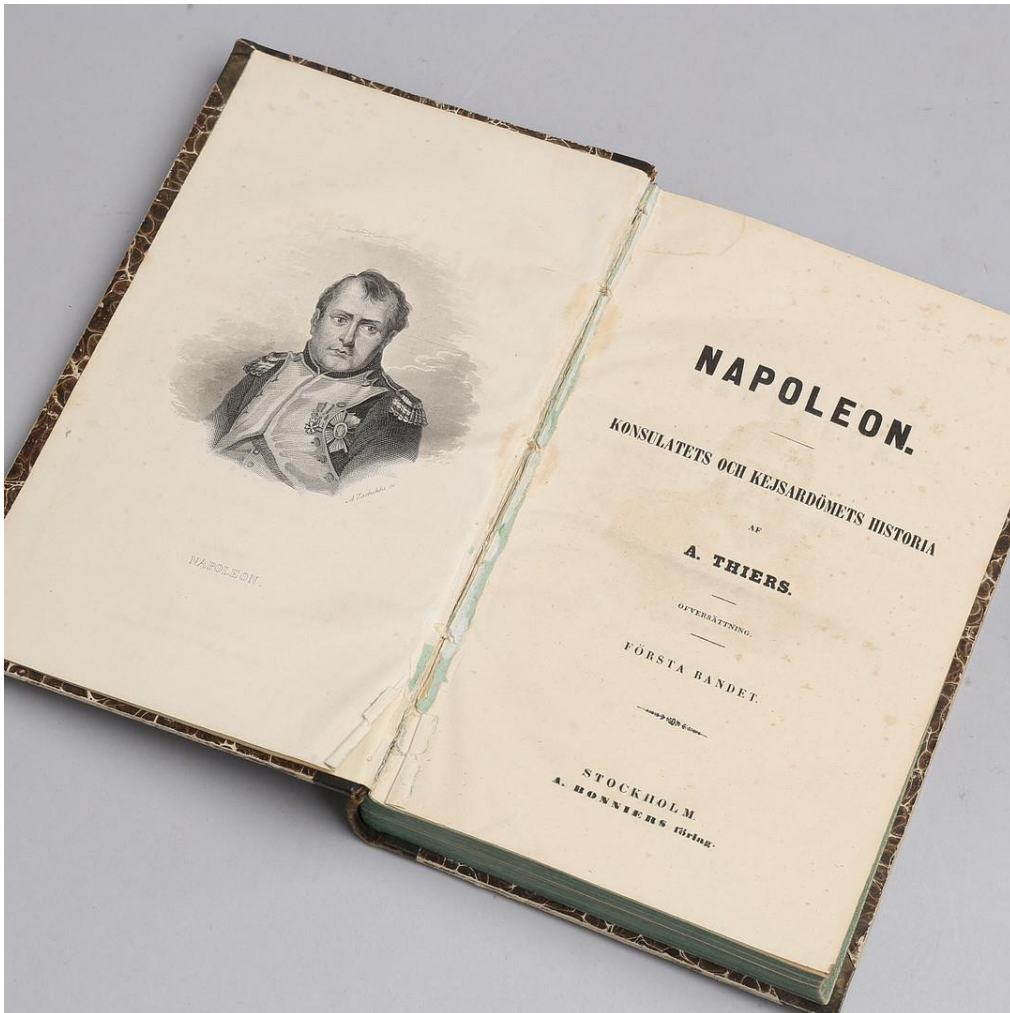
1885

1895

1905

1915

1925

“Liikasellemä ominainen piirre oli, että eläytyessään päivittäin kirjojen kautta historian tapahtumiin hänestä tuli niin välinpitämätön arjen pienistä huolenaiheista, että hän periaatteessa halveksi ja jätti ne huomiotta. Tullessaan esim. palkkarahat kädessään kassalta, hän oli heti valmis antamaan koko summan, laskematta, ensimmäiselle pummaajalle, joka häneltä rahaa pyysi, kysymättä lainkaan lainanottajan nimeä tai aikooko hän koskaan maksaa velkaa takaisin. Samoin hän ilmeisessä tarpeessa kääntyi ensimmäisen näkemänsä toverin puoleen, ja hänen silmissään olisi ollut anteeksiantamattoman naurettavaa, jos tämä olisi kieltäytynyt hänen pyynnöstään tai vaatinut takaisinmaksua.”

– Eräs aseveli (käännetty ruotsista)

VAPAAUS – VELJEYS – TASA-ARVO

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

<https://www.raisala.fi/perinne/perinne-opisto.html> (Räisälä: Pudoria 1919)

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Asui Pudoriassa

Räisälässä
kotiopettajana:
Theodor Schwindt
(s. 1851)
Adolf Streng
(s. 1852)

Hiitolassa rovasti
Fröbergin apuna,
saarnasi kirkossa

- Rippikoulu
- Saksalaiset lehdet
- Charles Darwin
- Pitäjän koulu

Räisälä: Pudoria 1860? (Väritetty tekoälyllä)

Kirjeitä 1856-62

Klas Wahlman
Torsten Aminoff
Theodor Schwindt
Alexander Starck
(2; kuoli jo 1859)
A.E. Wahlström
G. A. Petander
Rovasti Fröberg

Aminoffista ja
Schwindtistä tuli
pitkäaikaisia
ystäviä.

**HL kävi kesäisin
Räisälässä
vuosikymmeniä**

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Kuva: Pilkottu Italia vuonna 1858. Vain Sardinian kuningaskunnalla oli italialainen kuningas. https://en.wikipedia.org/wiki/Plombières_Agreement (CC BY-SA 3.0)

Wiborg lainaa kesäkuun alussa Garibaldin kuukautta aiemmin puolalaiselle kenraali Mieroslawskille kirjoittamaa kirjettä:

Hyvä ystävä! Ratkaiseva taistelu alistettujen kansojen puolesta lähestyy, mutta kukaan ei voi sanoa varmasti, milloin se tapahtuu. Pitää olla aina valmis. Sanokaa maanmiehillenne mitä minä sanoin italialaisille: "Meidän on kerättävä tarvittava rahasumma, jolla voimme ostaa miljoona kivääriä." Rohkeat puolalaiset, jotka ovat Varsovan verilöylyissä todistaneet valmiutensa uhrata henkensä maansa hyväksi, pystyvät myös uhraamaan osan tuloistaan tätä tarkoitusta varten. Sinä, kenraali, ja ystäväsi olette valmiita uhraamaan henkenne Italialle. Hyvä. Minä ja minun [ystäväni] teemme saman Puolalle. G. Garibaldi.

Täällä heillä on nyt kovaa kovaa vastaan, ja näin ollen maapäivien noudattamisesta riippuu, kuulemmeko jo syksyllä Tonavan tykin jylinän. Jos näin tapahtuu, voidaan toivoa, että 60 uutta pataljoonaa, jotka äskettäin valtakunnalle on otettu käyttöön, eivät jää toimeettomana. Jos Itävalta käyttää väkivaltaa ja Unkari vastustaa aktiivisesti, ei ole mahdotonta, että eräänä kauniina päivänä Garibaldi määrätietoisten miesten kanssa tervehtii Venetsiassa. Victor Emanuel ei varmasti jättäisi häntä pulaan, ja silloin Habsburgien itsepäisyyttä täytyisi ainakin jalostaa kahden tulen välissä.

(käännetty *Wiborg* lehden uutisoinnista kesäkuussa 1861)

1835

1845

1855

1865

1875

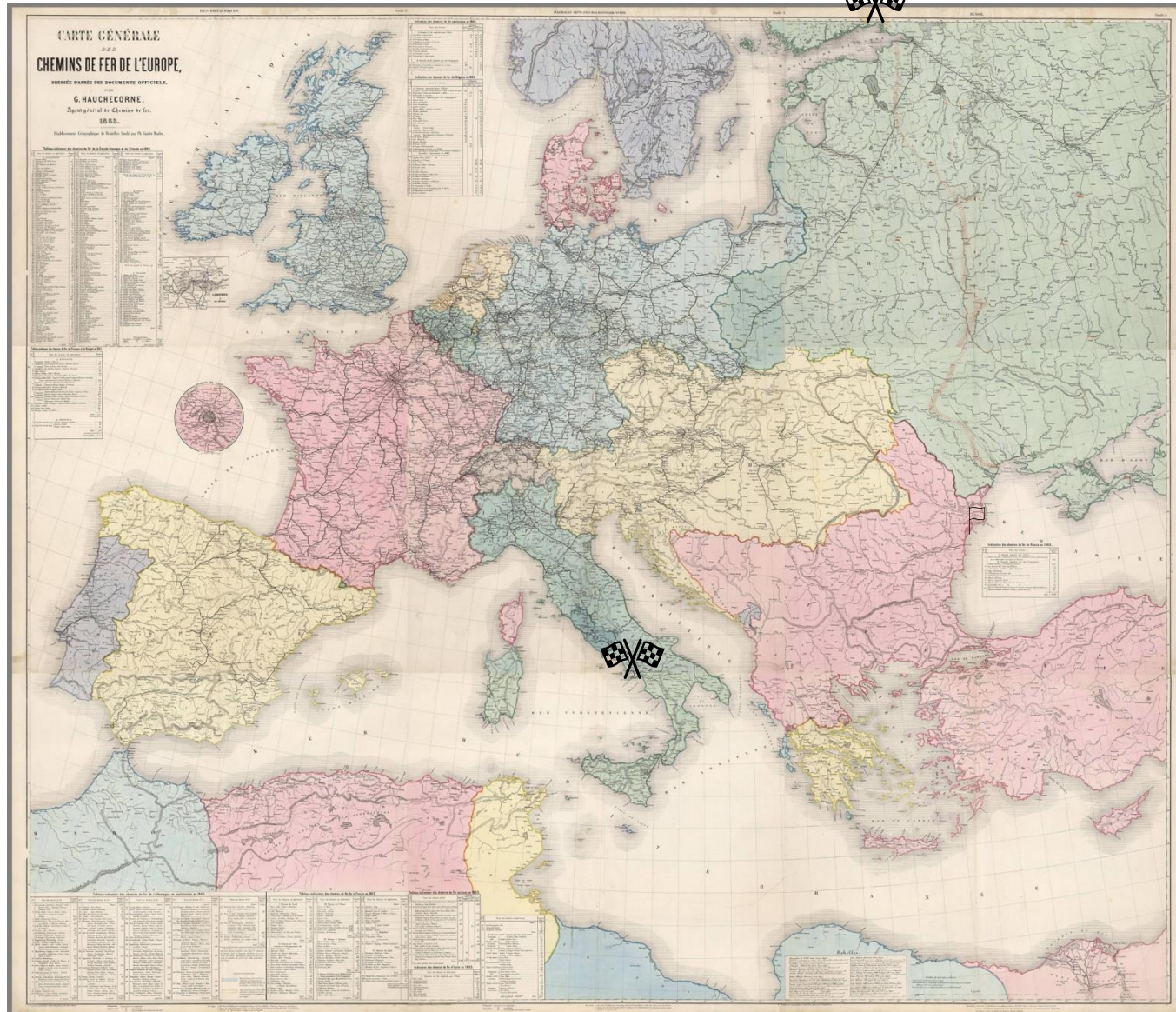
1885

1895

1905

1915

1925

Mistä	Mihin	Miten
Viipuri	Turku	Laiva
Turku	Tukholma	Laiva
Tukholma	Kalmar	Laiva
Kalmar	Stettin	Laiva
Stettin	Friedrichshafen	Höyryjuna
Friedrichshafen	Romanshorn	Laiva
Romanshorn	Colico-Chiavenna	Kyytivaunu
Colico-Chiavenna	Como	Höyrylaiva
Como	Milano	Höyryjuna
Milano	Torino	Höyryjuna
Torino	Genova	Höyryjuna
Genova	Napoli	Laiva
Napoli	Genova	Laiva
Genova	Turku	Kauppalaiva

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Lisätähti Otawalle, Sanomille Wiipurista N:o 38.

Rouju-aika Wiipurissa Päätähtensä perästä.

Otawa. 26.9.1862 no 38

(Annettu).

Kulkeissani Jääskestä Wiipuriin 19 p. tässä kuussa, annettiin minulle Jäppisen kestkiewarissa yksi nuori poika-lapsi kytimieheksi, jonka kanssa minä rupestin ajan wietoksi haastamaan, kysymistä hän on kotosin ja niin edespäin. Tämä lapsi kertoi minulle yhden kauhista waisen tapauksen oman woiton pyynnöstä. Hän sanoi olewansa kotiperin Juwan pitäjässä, Oulikkalan kylästä, nimeltä Dawid Herman Konsti, 11 vuoden wanha, köyhistä wanhemmista, niin että hänen täytyi kerjätä omassa seurakunnossansa, jolla tiellä yksi karjan kauppias, nimeltä Putkosen Kerimäen pitäjässä otti tämän lapsen lehmiä kuljettamaan Wiipuriin, luvaten 2 ruplaa palkaksi ja tuoda hevosensa kanssa lapsen takaisin wanhemmille. Mutta kun tämä kauppias oli tullut Wiipuriin ja saanut karjansa myödyksi, niin heitti tämä mies hänen (kuin myös yhden toisen poika-lapsen Nantafalmeista) Wiipurin kadulle, antaen ainoastansa 35 kop. h. ja sanoen: kun et pääse jalan kotiis, niin jää Wiipurin kadulle. Tämä lapsi sanoi nyt jalan tulleen Jäppisen kestkiewariin, jossa woimat loppui entisestä käymisestä. Kestkiewari otti nyt hänen yhdeksi wiikoksi kytitä tekemään, ja nyt tämän ajan kuluttua, käskeneen häntä pois menemään, waikka jalat ovat kipiät. Kestkiewarin welsjeltä kysyttäni, sanoi hän lapsen oikein puhuneen ja surkutteli lapsukaista petoksen tähden.

Sentähden on nyt alafirjoittaja katsonut olewan welwollisuutensa julkaisemaan tämän asian, ja waatia Putkosta ei ainoastaan selitystä antamaan tämän soimauksen yli, waan myös minkätähden hän yhden onnettoman lapsen on wienyt ja sitten jännyt toiselle puolelle maataamme.

Herm. Piifanen.

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

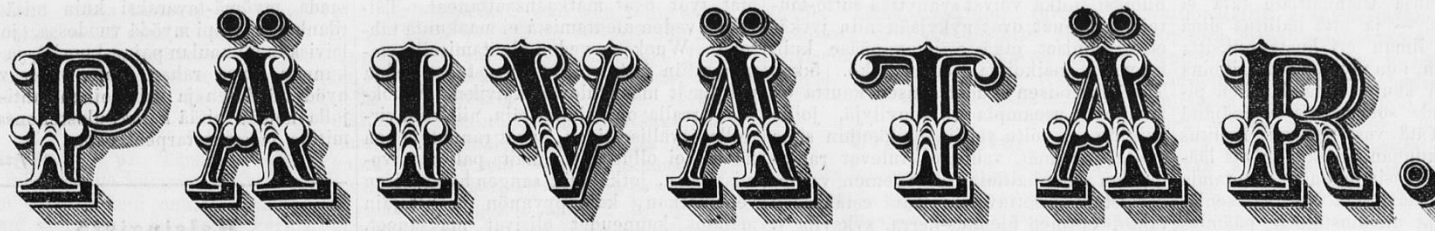
1905

1915

1925

Borgåbladet 23.10.1862 no 42
&
Vasabladet 1.11.1862 no 44
&
Åbo Underrätälser 28.10.1862

— Svärd eller penna. Från Wiborg
skrifwes: „Garibaldisten **Viikonen**, en bror
till framtidne kapellanen Lindberg i Perno”
(således född i Christina socken i Sawolax)
„är återkommen och önskar efterträda lektor
Corander, hwars elev han varit, i egenkap
af redaktör för Otawa, åtminstone tills vidare,
d. ä. tills han behöfwes i Stalien eller Ungern
för frihetskrig.” Huruvida önsknigen går i
fullbordan, nämner bresskriwaren icke.

VIIKKO-SANOMIA HELSINGISTÄ.

N:o 13.

Lauvantaina 28 p:nä Marraskuuta

Jaetaan joka arki-lauvantai kello 12 päivällä Frenckellin ja Pojan kirjakaupassa. Hinta vuoden loppuun: Helsingissä yksi markka viisi kymmentä penniä, maaseuduilla kaksi m. Erityisiä numeroita myydään 12:sta pennistä. Ilmoituksia vastaan otetaan jakaus paikalla viidestä pennistä pieneltä riviltä.

(Lähe(tetty).)

Wuoksen-virran alentamisesta.

Tilanhaltiat Wuoksen rannoilla tahtovat jo monta miespolvea takaperin laskea ala Wuoksesta niin paljon vettä Kiviemeen taipaleen läpi Suvanto järveen — josta vesi juoksee Taipale-joen kautta Laatokan järveen — että olisivat saaneet veden peittämät niityt kuiviksi. Tätä ei sen aikainen hallitus myöntänyt sentähden, että luostarin tässä virrassa ommestut kalanpyyntöpaikat luultiin häviävän. Nykyjään on hallitus tämän alentamisen sillä ehdolla myöntänyt, että tilanhaltiat Wuoksen rannoilla vuosittain maksavat luostarille eroituksen, jos arentia kalavesistä vasta edespäin niinpaljoa ei saadakaan; tämän hallituksen pitänyt ottaa pääl-

Liikenen kirjoittama useita juttuja Linderin perustamaan Päivätärviikkolehteen 1963 valtiopäivien aikana, tässä esimerkiksi hänen pitkään valmistelemansa juttu Wuoksen virran alentamisen ympäristövaikutuksista.

Ottaa osaa ajankohtaiseen keskusteluun ja antaa työnäytteitä.

Seurustelee valtiopäiväklubilla.

lensa, nähdessänsä tilanhaltiat tätä ei voivan maksaa, — ja että hallitus siinä samassa saisi ilman eri kustannuksia kuljetusmaksan, jota myöten sota-alkoia voisi Laatokan kautta aina Jääseen pitäjään asti tuoda sota-avaraa Wenäjältä Suomeen. — Tätä vasten osetti hallitus v. 1857 neuvokunnan, jossa istuivat lisäksi kaverööri osinehoni, muutamia hallituksesta määrättyjä herrasjensien, yksi shtiori ja alennustöiden päämies eversti-luutnantti Appelberg. Kaivamisen toimittivat Wuoksen virran ommestuturkunnat Jääsestä alkaen yhteisesti, ja se alettiin v. 1857, eivätkä vieläkin liene kaikki alennukseen kuuluvat työt loppu- llesiti päätetty. 22 jalkaa korkea eroitus veden pintain välillä Wuoksesta ja Suvantojärvestä piti neuvokunnan päätöksen mukaan tykkienin tassaantun, jos neuvokunnan pitämä pää-asia voitettai- sin: saada Kiviemeen pudotus ilman suluttia kulku-kanavaksi. Seurasten tätä päätöstä vastaan herrat Appelberg Kivi- niemiä seurakuntain yhteisellä päätäillä senki jälkeen, vaikka vielä entisessä haassa jo oli liikesi alennuttu, ja vihen- nyt, niin paljon että tänä 22 jalkaa kor- kea pudotus melkein tassaantui, mutta kulku-kanavaksi ei syntynytäkään. Pudo- tus-tasantui ainoastaan 18 jalan pä- köille, ja nyt ilmestyi laaja kivä, jotka tekevät suuren ryöpin. Tätä turhaa ka- navata saadessa laskettiin vettä Wuok- sesta liikesi ja niimmuodin uhoitetuin aikana v. 1857, jolloin lauseksi Kiviemeen-ästä ainoastaan niinpaljo vettä, että veden peittämät maat olisivat tul- loet kuiviksi vanhan haaran rannoilla.

Nykyjään on Wuoksen virta palkottain alennuttu entisessä haassa 6, 7 kymnä- riä, ja sen yläpuolella Routhialan koske- ta, Jääsestä Kiviemeen asti 4 ja 5 kyy- näläin paikalle. Kiviemeen putous tulee aina kiivi-puussa tähden pyöräin muu- samon ajan koronan. Suvantosta vesi keutuu vesi, niinkuin jo mainittiin, Tai- pale-kanavan kautta Laatokan järveen. Tämä uusi virta tulee tällä tavalla juok- semaan tuonaan tätä kosketta Sakkolan pitäjän läpi Laatokkaan, vaan ennen se juoksi Sakkolan pitäjän etelä-kolkan läpi enemmän itäpuhaseen päin Riisälän pi- täjään, josta se 8 eli 10 virstaa Kivi- miemen taipaleesta otettiin Tiurin kos- kea alas, ja sitten kulkui tassaemmasti, kir- kon tienoilla kauniisti haaroitellen kah- den puolen Hirskeen eli Ivaskan saarta. Tämän kauniin ja hedelmällisen suuren oikalla puolella putosi se Alvennien kos- kea alas, ja vasemmalla puolella 17 virstaa Tiurin pudotteista, Unnukoske- ta, jonka alapuolella kohta Kaulokan ja Käki- salmen pitäjät tulevat eteen. Kälviä- men kaupungin tienoilla se useim- min haaroja ja pudotteita, joissa niinkuin matkan saatetta seuraavia vahingoita: 1 ksl. Riisälässä, Kaulokassa ja Käki- salmessa on melkein häviänyt ei ainoas- tansa entinen luostarin vaan myös Wuok- sen ranta-asukkaisten nousu-kalan pyyntö, joka useammille tilanhaltioille vuodessa vähenä saajoi- nupla häntä, josta kal- onnen kalat puolesta rikkaat seurakunnat ovat nyt kalan puuteessa. Nousu-ka- lanpyyntö oli ennen mainittuin suora- kunnatn paras rikkaus, vaan nyt he mel- kein jokapaikalla on häviänyt sitä myö- ten, kuin vesikin on alennuttu. Mitä Mitä luostari, jolle sen kalanyppynön palkoista ennen maksettiin 6 tuhatta rupla vuodessa arentia, vaan nykyjään maksin tulosta, on kuitenkin se tulle Suomen valtiotarvasta maksettavaksi vuo- sittain, joka valtiovaralle tekee vuodessa vahinkoa yli 3000 rupla. 4 ksl. Loppu- vesi kulkui niinkuin näitä yllä mainit- tuisia seurakunsa kuin myös niistä Käki- salmen kaupunkiin, jonne maata myö- ten esimerkiksi Riisälästä on puolta enem- män matkaa ja mäkistä tietä. 4 ksl. Tä- män entinen virta voipi kiviänsä kesä- aikoina, jolloin vettä sivulla-olevista lam- jista ei tule, muuttua haisevaisiksi lam-

piloiksi, jotka voivat synnyttää rutto-tau- teja. Kannat ovat nykyään niin jyrkät ettei ihmiset eikä eläimet pääse kuin harvoissa paikoissa veden yli. 5 ksl. Tilanhaltiat ovat puolestaan kunnat häviänyt useampia (6) myllyjä, jotka kaikille ei voitu voitoin paikkoihin sijaa saada. Nämät vahaingot tulevat ranta- maista tilanhaltioilta eli Suomen valtiot- varoista maksettaviksi. Tätä estäköseen tahtoi entinen alennus-herra, syksyllä v. 1858 pidetyssä kokouksessa Padoria hovissa Riisälässä, myllynhaltioita siihen suostuttamaan, että panisivat useampia myllyjä kuin ennen virettäin Unnu- koskeen, johonka voipi vanhan Wuoksen sivulla olevaistia jarrvisti vielä vasta vä- hän vettä tulla, sitäkin ymmärättäviä ettei se myllynhaltioille ole samaa, jos myllyt pantaisiin virettäin, kuin heille ennen eripaikoilla oli oma jautaus-pii- rinä. Tähän ehdotukseen myllynhaltiat eivät suostuneet, vaan tahtovivat maksu- myllyistänsä; 6 ksl. Vedenpaisumien ja maan repäimien vahingot Suvantojärven ja Taipale-joen rannoilla nousevat 30,000 ruplan paikalle, jotka vahingot tulevat siitä, ettei Taipaleen jokea ennen Kivi- miemen aukasemista perkkutu; 7 ksl. En- tisen Kiviemeen taipaleen ylitse kulkua- van maantien paikalla pitävä nyt pitkä- lautta, jolla tulinäin aikoina on vaikea ylitse piästä. Lautta ja lauttamiesten ylläpitäminen tulee myös vuodessa mak- samaan 200 rupla; paikalle; 8 ksl. Sst Taipaleen ja Jääseen pitäjässä on vakuu- tustien vahingot lasketunvat ja vielä tulee enemmän lasketunvat. Rannat Jääsestä Routhialan koskesta lähtien ovat tulleet melkein puoliin virtaa varin jyr- kiksi, niin että veden työ on vaikea piästä ja lohkeilevat, jolla tavoin joka vuosi hä- viää viljeltyä maata. Niitä ja pelot va- semmalla puolella virran Hyppälän kar- tonasta 4 virstaa, alta Wierolan kartanoon asti on rannoilla osavriellä tulla kuin nyt, ja paikottain virta lohkeileet virtaan. Toi- sella eli oikella puolella virta on myös Nygårdin kartano peltonensa varsin jyrk- kien rantaista tähden suuressa vaarassa, sillä virta siirtee entamisen jälkeet kartan rantaan ja pelon alta joka vuosi. Samassa vaarassa on myös Pieppolan kestiokivari, josta laullalla mennään Wuoksen ylitse Jääseen kirkolle. Ranta on tässä tullut niin jyrkäksi, että lautta- sillalle on vaikea saada kellovillista tietä, jonka tähden reisuvaiset ovat hengen vaarassa; 9 ksl. Uuteen virtaan ei ole toi- vottaitakaan senkaltainen kalansaa- lita kuin entisessä virrassa oli, sillä entisessä oli useampia haaroja ja pudotteita, jotka se 22 jalkaa Kiviemeestä melkein kokonaan alennit, niin pudotteita Kivi- miemen yläpuolen Laatokan välillä ei tullekaan, jonkatähden Suomen hallitus- ten tulee aina maksaa luostarille sen- vanhassa virrassa kiviemeen kalat- arvot silman koronan, josta seurakun- ta on tehnyt tähän asti 5 ja 6000 ruplan välillä.

Hydyksi Wuoksen alentamisesta tal- detaan, ettei tällä tavalla, ennenkin tähän työhön käytiin, vaan ainoastaan niiden ma- kaan, josta ei asiata tunnetut, yllisty- vistä veaistu siitä suuresta arvaamotto- masta hyödyttä, jota he siihen aikaan jättivät otetta, vaikka maakuntaa väh- hemmin rasittavaisella tavalla Kiviemiä olisi saatu Wenäjälle kulku-kanavaksi.

Useammalla oli tätä alentaessa se erä- töinen, josta on muonella Kiviä myllä- taalla rikastuisi kuin Kiviemiä olisi saatu kulku-kanavaksi, jota myöten sitten olisi voitu tuoda niinkuin Wenäjän, kuin kaiken muun maailman kauppa-tavaroina Pietarista ja Laatokan järven ylitse niin- kuin omaa meri-kauppaa, Wiipuriä, josta oli oivuin seurakuntia. Mutta niinkuukaan kuin kansa oisittain muun huonouden, rau- kauden, suruton olostuksen ja suruiksi ka- raituun katojuttamuden tähden olisi kyy- hydessä ja ahdistuksessa, eikä ole itelä- läisä senkaltaisia tavaroja, jota voisi toi- tuksen tavaraan vaihtaa, karsomista jo sil- vällä. Suostuttamassa turhaksi kaiken tä- män ylilehisen kaupan puhuan, jolle niin rasittavaisista kanavasta muiden vahingolla pyrdittin. — Jollakalla voisi vielä olla polttoainetta, muonella Kiviä myllä, mutta raita ei kelpustu tulee paljon kal- limmaksi kuin koko tavara. Nykyiseen aikaan ei muuta voi Wuoksen seuduilla

Helsingistä.

— Suomalaisen luennon pitää tänä iltana yliopistolainen Lettérin. Luennoina tulee ole- man „erimaisia“.

— Ehdutus astuutkain aivotellen kasvatuk- oppiiselle yhteydelle.

§ 1. Kasvatustopillisen yhteyden Suomessa tarkoitus on jokaisen sille tarjota olevan kei- non kautta, mutta erittäinkin leivittämällä pa- remman tiedon kasvatuksesta ja opetuksesta edistystä kasvavaseen sukkunnon sivistystä.

§ 2. Tähän yhteyteen kuulon pää-osa- maan pääkappunissa sekä niin muuta al- eassa maissa paikallakunnissa, kuin tarkoi- tusta varten voi syntyä.

§ 3. Kukin osasto saakoon itsenäisesti jär- jestä pääkappunalliansa asiamääröihin nähden.

§ 4. Yhteistyö ei jensinkään tallasta vanhempia sekä opettajia ja naitopettajia kuin muuta kasvatusta ja opetusta harastavia, niillä ehdoilla, josta kukin osasto itsensä määrää.

§ 5. Voittajaksiensuun tarpeellisen yhdytyksen ja yhdessä-vaihtuakseen asettaa pääosasto kirj- vaihtoon kaikkien ala-osastojen kanssa, joiden taas tulee antaa edelliseen osasta keskuksellista- ja päätöksittänsä sekä toimistain yleensä, ain- kakin sen verran kuin nämä julkaisemien kautta voivat edistystä yhteyden yleistä tar- koitusta.

§ 6. Kokoon-työryhmistä ja vuosikokouksista määrätään kukin osasto itselleen; mutta sen ohessa voi yhteen vuoteen kokouksia tapahtu- maanaston taikka joku ala-osaston kutsu- muksena, kun tämä siitä siltä ennen on suostu- tunn pää-osaon kanssa.

§ 7. Saadaksensa tilaisuuden julkaisemaan keskuksellista- ja yleensä kasvatuksesta ja opetuksesta yleisemmiksi leivittämään asem- malla tietoa, toimittain yhteys, pääosaoston tarpe- llaisten toimittamien kautta samantyyppien, jo- hon voidaan vastaan ottaa sekä suomen- että ruotsinkielisiä kirjoituksia mainitun osaston liikemmen määrättävään johteen mukaan. (H. U.)

— Uutta kirjapainosta. Kuopiosta on äke- neltä tullut ilmi „Taito ja toimi“. Lyhykkinen kirjja talouden hoitajille“, kirjoittanut A. Manninen. Saan niminen kirjja ilmestyi jo yhdeksän vuotta sitten ja otettiin silloin suosi- oisillista vastaan. Nyt on kirjoittaja siitä toimittanut uuden, lisäyksi ja parannetun pain- toksen. Kirja on tarkko- taksena. Kalvas varmaan ei kaituisi kaup- piansa jos sitä ostaisi ja noudattaisi siinä an- netut neuvot. Varsinkin ovat luvut „mailo- huoneista“ ja „läivillä“ narettu-rakennuksista- vanha otettu, näitä myyviä- ulkomalle karjan hoidetta- moista meidän miljoonan kahdeksan sadan tuhannen markan arvon. (maasta viidestä tuoteet ranta- teollisuudesta nousevat samana vuonna ainoas- taan 2,500,000 markkaa). Kuitakin on, niinkuin jokainen tietää, karjanhoito Suomessa hyvin luovalla kannalla: sen toteutista sa- paan vain halpa hinta ulkomailta. — Per- mian pöytä- ja lautan- ja lautan- maista muuta miljoonia markkaa Suomeen maan sisä- lähtien. Tunneome palkkoja etelä-Suomessa josta kaikki tulle voi viädään Pietariin, jossa siitä maksetaan kaksi verta sitä hintaa kuin tavallisissa Suomen vesillä. Tietämättömyy- ty ja hooliomattomuus ovat suureksi osaksi syy- tä, ettei kaikista voista saada hyväksi hin- taa, jota karjanhoitaja tulee vähemmän kuin voitain viedä. Kaikki joka postia tä- tä tietämättömyyttä, on ilolla vastaan otet- tava. Toivomme sentähden että yllämainittu kirjja saa monta ostajaa. Sen hinta on 1 markka 20 penniä. — Seurastin kirjapaino- ston näinä päivinä tullut: „Kahdesta kielestä Belgians“. Suomenom. Tästä kirjasta tu- lemme vastedes lausemmin puhumaan.

— Kirjoitetaan, ettei joulukuun 15 p. Kuopiosta toinen pöytä- ja lautan- ja lautan- maista muuta miljoonia markkaa Suomeen maan sisä- lähtien. Tunneome palkkoja etelä-Suomessa josta kaikki tulle voi viädään Pietariin, jossa siitä maksetaan kaksi verta sitä hintaa kuin tavallisissa Suomen vesillä. Tietämättömyy- ty ja hooliomattomuus ovat suureksi osaksi syy- tä, ettei kaikista voista saada hyväksi hin- taa, jota karjanhoitaja tulee vähemmän kuin voitain viedä. Kaikki joka postia tä- tä tietämättömyyttä, on ilolla vastaan otet- tava. Toivomme sentähden että yllämainittu kirjja saa monta ostajaa. Sen hinta on 1 markka 20 penniä. — Seurastin kirjapaino- ston näinä päivinä tullut: „Kahdesta kielestä Belgians“. Suomenom. Tästä kirjasta tu- lemme vastedes lausemmin puhumaan.

— Kirjoitetaan, ettei joulukuun 15 p. Kuopiosta toinen pöytä- ja lautan- ja lautan- maista muuta miljoonia markkaa Suomeen maan sisä- lähtien. Tunneome palkkoja etelä-Suomessa josta kaikki tulle voi viädään Pietariin, jossa siitä maksetaan kaksi verta sitä hintaa kuin tavallisissa Suomen vesillä. Tietämättömyy- ty ja hooliomattomuus ovat suureksi osaksi syy- tä, ettei kaikista voista saada hyväksi hin- taa, jota karjanhoitaja tulee vähemmän kuin voitain viedä. Kaikki joka postia tä- tä tietämättömyyttä, on ilolla vastaan otet- tava. Toivomme sentähden että yllämainittu kirjja saa monta ostajaa. Sen hinta on 1 markka 20 penniä. — Seurastin kirjapaino- ston näinä päivinä tullut: „Kahdesta kielestä Belgians“. Suomenom. Tästä kirjasta tu- lemme vastedes lausemmin puhumaan.

1835

1845

1855

1865

1875

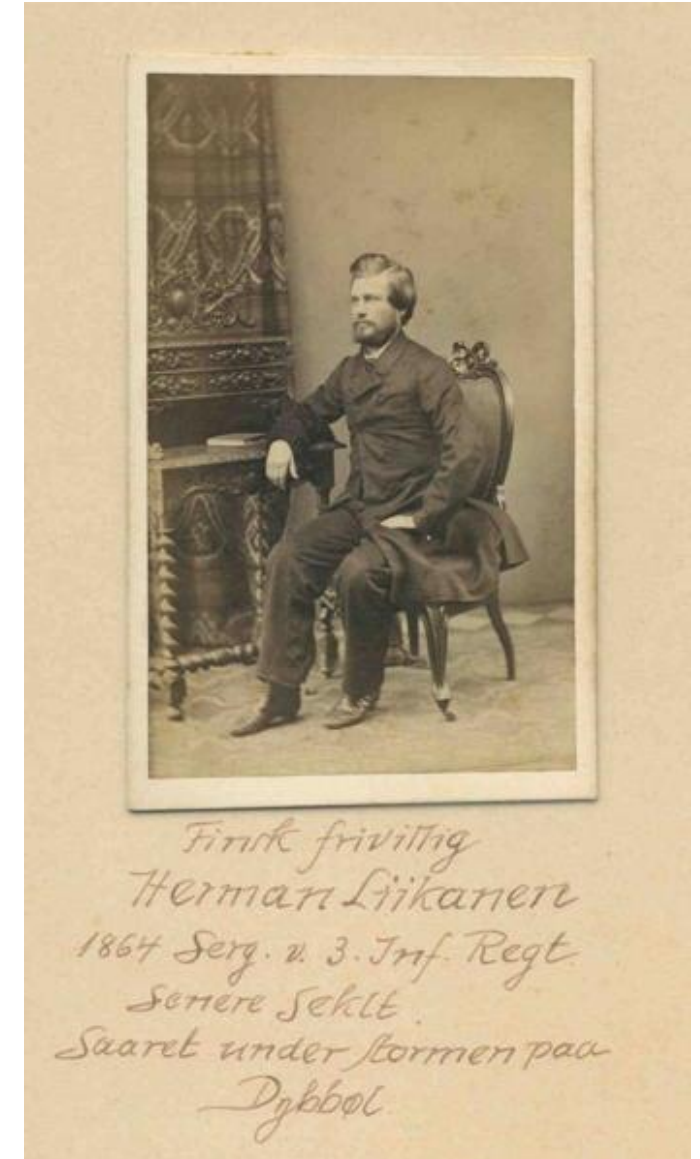
1885

1895

1905

1915

1925

*Finck frivillig
Herman Liikanen
1864 Serg. v. 3. Inf. Regt.
Senere Seklt.
Saaret under stormen paa
Dybbøl.*

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Düppeler Schanze Nr. 2 nach der Nachricht von Otto Günther.
Am 18. April nach der Nachricht von Otto Günther.

1835

1845

1855

1865

1875

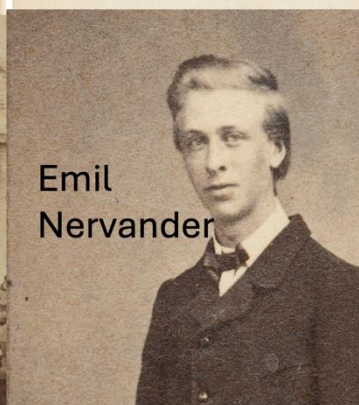
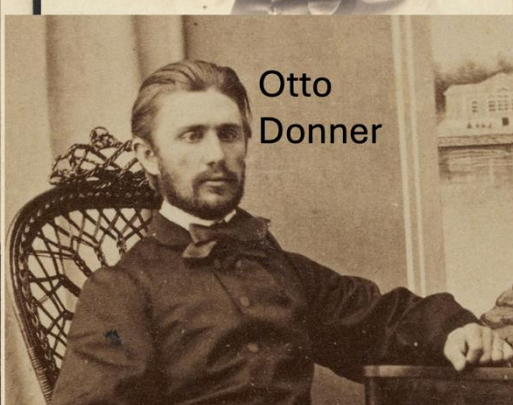
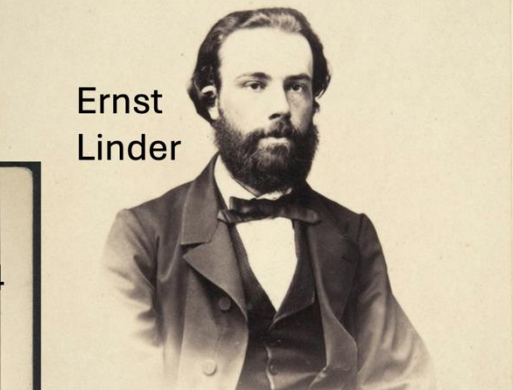
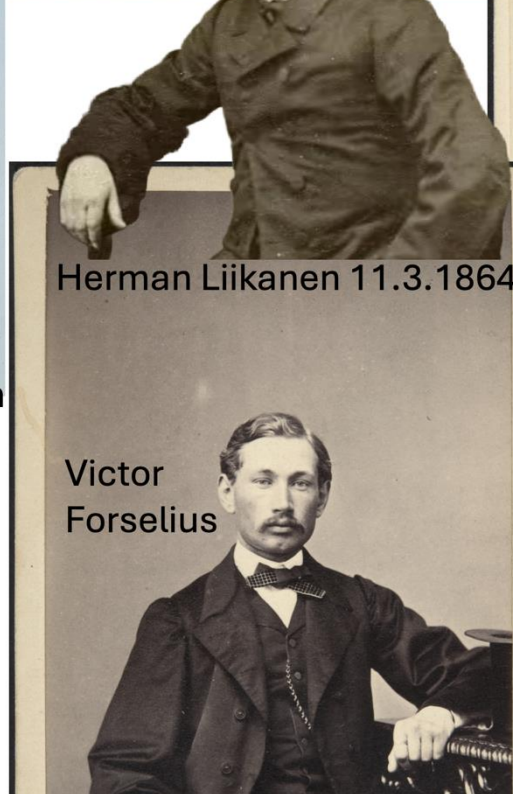
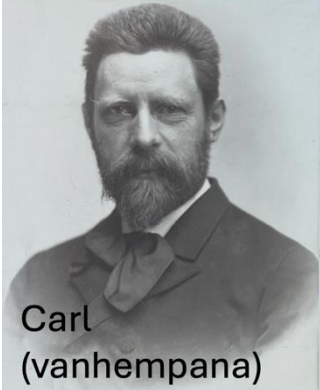
1885

1895

1905

1915

1925

Kirjeitä 1863-1865

- A. E. Wahlström (2)
- August Schauman
- Emil von Qvanten
- Ekelund
- F Stjernwall
- Fredrik Kuhlman
- Fingel Ingman
- Fredrik Illberg (5)
- G. H. Franck (2)
- G. Lindebäck
- G.W. Liukkonen
- Karl Liikanen (2)
- O. Nylander (2)
- Oreste Baratieri
- Otto Donner
- P. A. Karsten
- Rafael Hårdh
- Rovasti Fröberg
- Viktor Forselius (5)
- Vilhelm Thomsen

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

No 19.

Folkvännen.

Onsdagen den 10 Maj 1865.

Utkommer hvarje onsdag. Kostar i Helsingfors å Söderholm & Komp:s bokhandel 3 mark 40 penni för helt och 1 mark 70 penni för halft år samt å landets alla postkontor 4 mark 20 penni för hela och 2 mark 10 penni för halftva året. Annonser betalas med 8 penni för raden. Öfva nummer säljas till 12 penni stycket.

Herman Liifanen.

När i början af sista året Tyf-lands begge stormagter drogo i härnad mot det fätaliga danska folket och från Sverige och Norge frivillige strömmade till för att ställa sig i de danska brödernas veder, stynade öfwen några finnar till stridsplatsen och erbjödo Danmark sin tjenst i des kamp emot öfvermagten. Bland dessa war Herman Liifanen en. Det war icke första gången han sökte ett stridsfält; han hade förut burit swärd, ty hans håg har sen barnaåren varit riktad på manliga bragder.

Herman Liifanen föddes i Kristina socken i Sawolax. Hans fader war döbgräfware. Modren, som erhållit någon skolorwernisning, lärde sonen hwad hon sjelf kände, deribland främst svenska språket. Gossen war läraktig och flitig och läste ishmerhet

Herman Liifanen.

hans deltagande i detta krig. Han fördes med andra sårade till Köpenhamn, der han länge nödgades innesha sjulfängen och der han wistats allt ännu.

För det mannamod han wifst beforbrades han till underlöjtnant wid danska armén och erhöil desuten Dannebrogssordens kors.

Helsingfors.

Mikael Agricolas minneswård. I anledning af Åbo domkapitels anhallan om tillåtelse till allmän insamling i landet af gåfwor för uppresande af en minneswård åt biskop Mikael Agricola, har generalguvernören öfwer Finland tillkännagifwit, att S. R. Majestät behagat i nåder bifalla till minneswårdens uppresande, hwarföre generalguvernören meddelat domkapitlet tillstånd till öppnande af öfwanberörde subskription

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura,
jolla on tarkoituksena Suomen kielen ja kirjallisuuden viljeleminen ja kaikenlaisten tietojen hankkiminen Suomen maan ja kansan niin entisistä kuin nykyisistäkin menoista ja vaikeista pyytää tämän kirjan kautta saadakseen Teitä kunnioitettava Kansalaisten yhteyteensä ja jäseneksensä, varmasti toivoen ja luottain siihen, että Te, kotimaattamme, sen kirjallisuutta ja sitä koartturua sivistystä rakastain ja arvossat

pitäin, tahdotte työllä, neuvoilla ja arvon-annoilla tätä Seuran tarkoitusta toimeen saattaa.

Helsingistä, 4^{ne} päivänä Huhtikuuta 1866
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran puolesta:

G. Krohn.

J. Krohn

Katsomuskirja Herran Luutnantti Herman Liifanille
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran jäseneksi

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

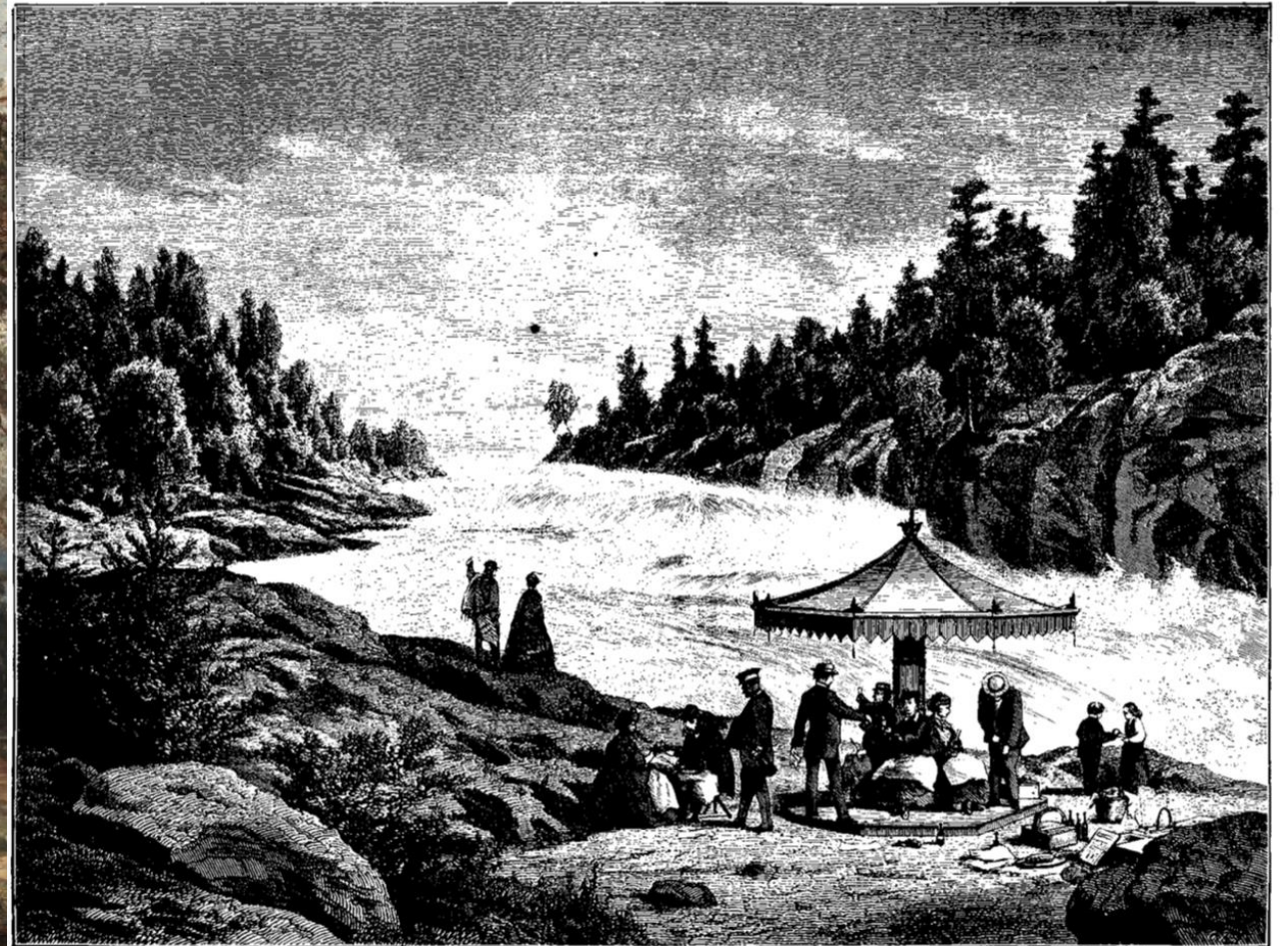
1915

1925

Illustreret Tidende.

219

Fosjen Imatra i Finland.

Kuva: Thomsenin kirjoitussarjan kuvitusta – Imatrankoski
(Illustreret Tidende, 22.3.1868)

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

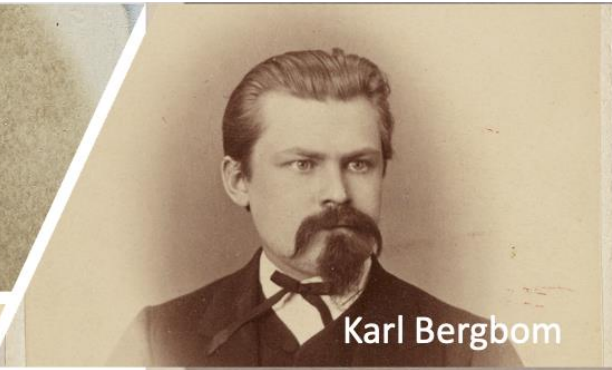
J.V. Snellman (1874)

J. W. Calamnius

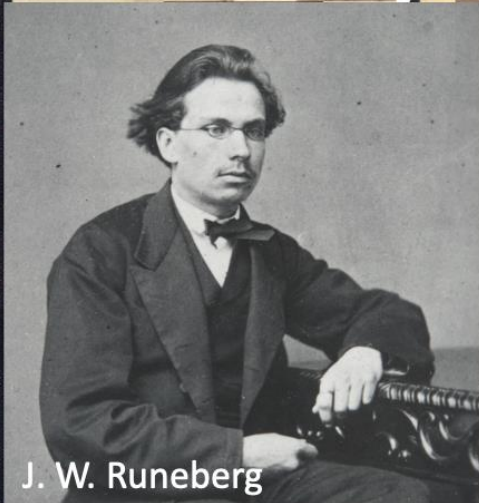
Viktor Löfgren

Karl Bergbom

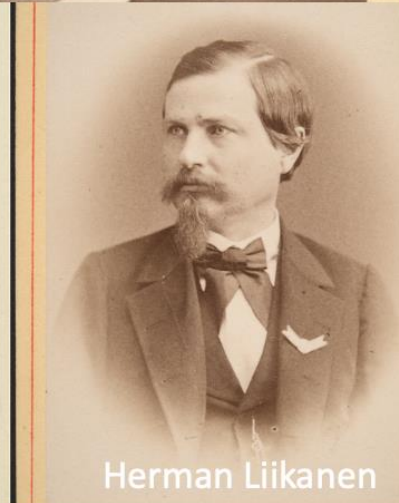
Jaakko Forsman

J. W. Runeberg

Torsten Aminoff

Herman Liikanen

Emilie Bergbom (1863)

Äiti kuolee ja
työnhaku ei tuota
tulosta 1869

Snellman jättää
senaatin, tulee
Hypoteekkiyhdis-
tykseen, palkkaa
Emilie Bergbomin

Herman on nyt
fennomaanien
sisäpiirissä

Uusi Suometar

**Suomalainen
teatteri**

1866-1871 yli 50
kirjettä Thomsenin
lisäksi, 14 Viktor
Forseliukselta

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

“Tästä näet nyt suomalaisten tilaisuuden kun ei sallita lukiota suomeksi Suomen pääkaupungissa.” (HL 1872)

Kieliriita

Von Kothen

Snellmanin puhe

Liukkonen kirjoittaa Hermanille ensimmäisen kerran suomeksi

Muutto Borgströmin taloon

Ystäviä tohtoreiksi

Kummisedäksi 1875

Thomsenin Oxford luennot ja Liikasen Tanskan matka 1876

Rothsten pyytää apua Liikaselta

Kansanvalistusseura 1874, Thomsenilta kontakteja tanskalaisiin kansanopistoihin, Liikasen vastalause Mechelinin kommenttiin

SKS 1874 (jäsenluetteloon)

Suomalainen klubi 1876

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

“Ajan myötä toivomme myös, että valtiopäivien neljä säätyä etuoikeuksineen sulautuu yhdeksi Suomen kansaa edustavaksi säädyksi.” (HL 1887)

Kuva: Helsingin Suomalainen Alkeisopisto Ratakadulla perustettiin 1878.
(kuva vuodelta 1889, Public Domain)

Mikkelin lyseo on kokonaan ruotsinkielinen vuoteen 1883, jonka jälkeen osa aineista suomeksi. Liikasten seuraava sukupolvi ei pärjännyt siellä, eroavat toiselta luokalta.

Knut Holmberg (15v) lähetetään Hermanin luo Helsinkiin ja **Helsingin Suomalaiseen Alkeisopistoon** (myöhemmin normaalilyseo) 1878. Kummipojan (5v) vanhemmat kuolevat 1880, Herman määrätään holhoojaksi.

Suomen johtavien ruotsinkielisten fennomaanien lapsia samassa koulussa, oppimassa suomenkielisiksi, opettajana mm. A. W. Streng: Meurman, Järnefelt, Ignatius, Forsman, ...

Snellman kuolee 1881. Hypo-kirjeet taas ruotsiksi.

Suomalaisen kansakoulun ystävät 1889

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

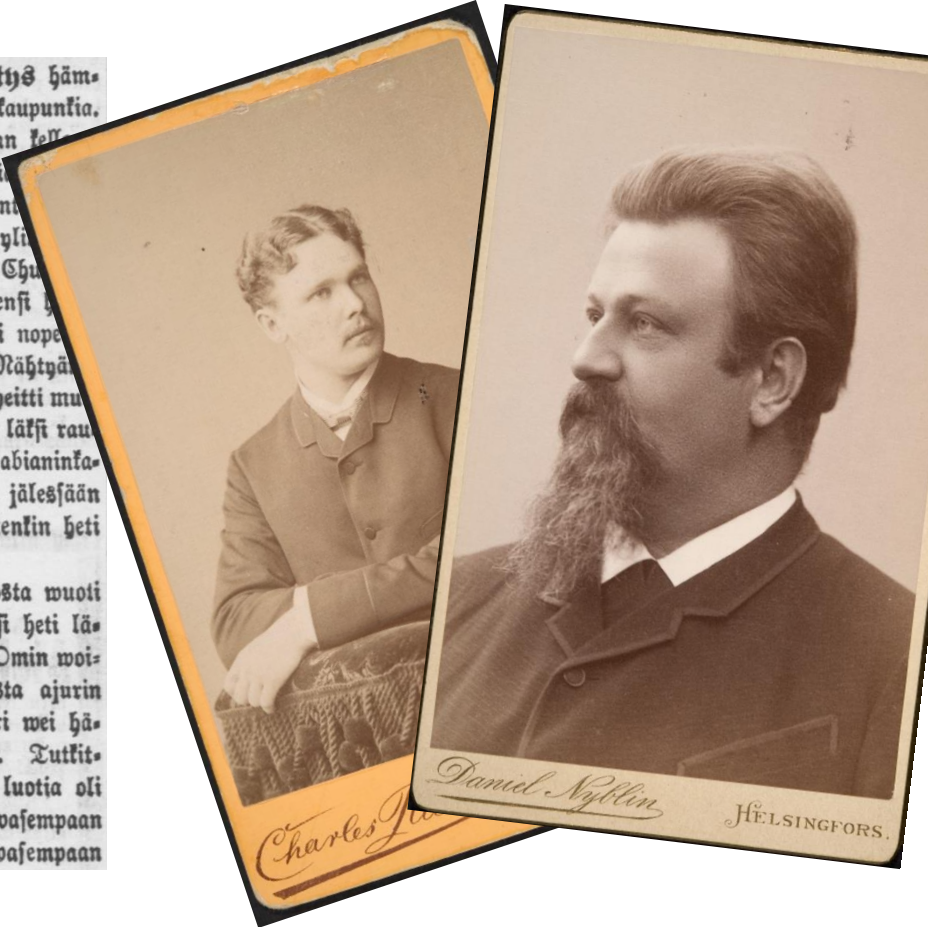
1905

1915

1925

— Kamala murharyitys hämästytti eilen koko Helsingin kaupunkia. Run professori Jaakko Forsman kello ailaan päivällä meni pitämään toansa yliopistoon, astui häntään Hallituskadulla, lähellä ylioporttia, maisteri Waldemar Churberg, joka sanaakaan sanomatta ojentui vastaan revolverin ja ampui nopeasti kuusi laulausta perättäin. Nähtyään prof. F:n vaipuvan maahan, heitti murhaaja revolverin lädestään ja läksi rauhallisesti astumaan pitkin Fabianinkatua, huutaen ajuria. Hänen jälessään rientänyt poliisi otti hänet kuitenkin heti kiinni ja vei poliisikamariin.

Prof. Forsmanin luokse, josta vuoti werta runsaasti kadulle, rienfi heti läheisyydessä olleita henkilöitä. Omin woiimin saattoi haawoitettu nousta ajurin rattaille ja eräs nuori lääkäri vei hänet kirurgiseen sairashuoneeseen. Tutkittaisfa nähtiin nyt että kolme luotia oli sattunut. Yksi oli mennyt wafempaan lästiwarteen, toinen tafaapäin wafempaan

Suomalaisen klubin perustajajäsen Waldemar Churberg yrittää murhata ystävänsä professori Jaakko Forsmanin. Päivälehti perustetaan. Suomalaisuusliike alkaa hajota.

Setälä ja ja hänen opettajansa Genetz kilpailevat Ahlqvistin professuurista. Thomsen auttaa suojattiaan kulisseissa. Liikanen raportoi tilanteesta valintaprosessissa. Lopulta professuuri jaetaan kahteen Yrjö-Koskisen aloitteesta.

SUOMEN KUVALEHTI

No 6.

O. RELANDER, Päätoimittaja. KASIMIR LEINO, Toimituskunta. L. Heerikola 20.

1894.

Vilhelm Thomsen.

Tänään kunn 23 päivänä oli kaksikymmentäviisi vuotta kulunut siitä päivästä, jona Vilhelm Thomsen Tanskan yliopistossa julkaisi ensimmäisen teoksensa, julkaisensa tätä tarkoitusta varten väitöskirjan, joka heti ensi julkaisulla saati kolmejäsen kirjallisuuden arvot. Tämä muistopäivän johdosta, jota Tanskassa on vietetty erityisen juhlallisen julkaisemisella, pyydämme Suomen Kuvalehden lukijoille esittää sen miehen kuvan, jonka nimeltä viime aikoina meidänkin maan aikakauskirjallisuudessa on yhä useammin mainittu.

Tanskasta on jo korvan ennen lähtenyt tutkija, joka on ulottanut työnsä suomenkielten kielen alalle ja joka palvon innoista kanta on herättänyt vaikuttanut suomalaisiin miehiin. Maiden kansallisen kielitutkijan Rasmus Raskin nimi ei liene maamme aineellakaan yleisellä kokonaan tuntematon. Varmaankin hyvin monet on lukeneet ne Raskin luonneet sanat suomen kielestä, jotka tavataan painettuna Typoliuksen „Maanma“ kirjassa. Tämä mies, joka v. 1818 lävi Turussa, vaikutti sekä persoonassa että kirjallisuudessa kanta herättäviä ja innoittavasti vuosittain alkupoliskon etevimpiin suomenkielen tutkijoihin Keivallin, Beckerin ja Sjögrenin. Tämä saman Rasmus Raskin

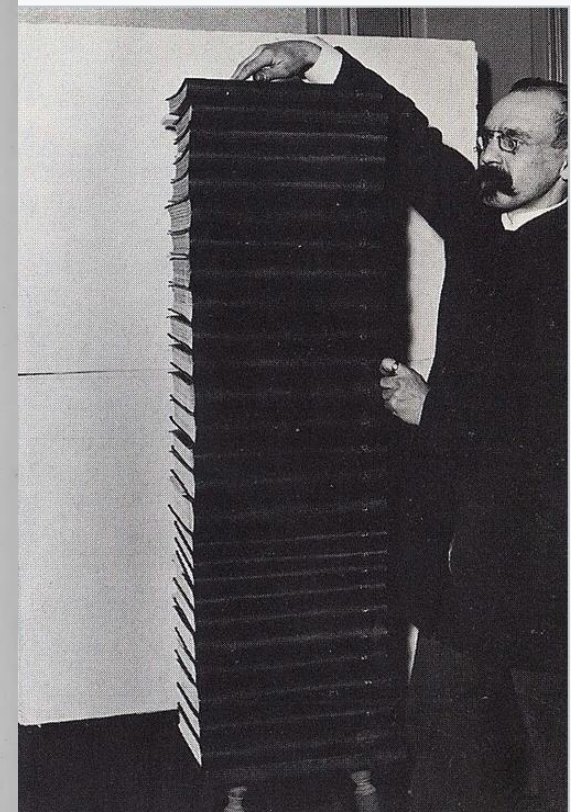
kirjoista sai Vilh. Thomsenin ensimmäisen herätyksensä kielitiedettä ja myöskin suomen oppimaan.

Vilhelm Ludvig Peter Thomsen syntyi 25 p. tammik. 1842 ja tuli ylioppilaaksi Terveutussa v. 1859.

Jo kouluopikansa ollessaan, asessaan vielä vanhempiensa luona Randerin kaupungissa Jutimmaalla, nuori Thomsen alkoi opiskella useita kieliä, muun muassa suomenkieltä. „Minä Raskin kirjoissa niin paljon suomen kielen kauneudesta ja yleisyydestä, että mieleni teki tämän kielen tarkomman oppia ja tutkia“, niin hän sanoo eräissä v. 1862 suomeksi kirjoittamassaan kirjossa, joka hänen kirjallisuuttaan ihau korjattua painettiin „Möhliseen“ v. 1862 (sivu 76). Ylioppilaksi tullut Thomsen ryhtyi ensimmälli suomen harjoittamaan, vaikka ne oppineudet, joita hän saattoi käyttää, olivat perin harvat ja vailtaiset. Hän läki ne suomen kielitietä, jotka olivat Kööpenhaminan kunniallisessa kirjastossa, sai kerran ostan Jordenin suomen sanakirjan (vuonna 1745) sekä esi vilodin eräiltä suomalaiselta tuttavalta Ahlqvistin kirjan „Muitelma matkoita Venäjällä“ — siitä kaikki. Ja näiden lähteiden avulla Thomsen pääsi niin pitkälle että hän v. 1862 kykeni kirjoittamaan suomenkielisen kirjeen! Muuten Thomsen ylioppilasikanaan harjoitti

Vilhelm Thomsen

Venäläistäminen alkaa. Kärjisty helmikuun manifestiksi 1898 ja Bobrikovin diktatuuriin.

Liikaset ja Thomsen allekirjoittavat adressit, joita keisari ei ota vastaan.

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Lahnaniemen kansakoulun johtokunnassa:

Hermanin veli **Karl Liikanen** 1888-1896, jäsen ja puheenjohtaja

Ilma Liikanen o.s. Hagelberg 1888-1893, käsityön opettaja

Idan poika Albert Liikanen 1894-1898

Idan aviomies Otto Marttinen 1906-1918

Idan ja Oton tytär Rauha Kilkki o.s. Marttinen 1918-1930

Jaalan koulun johtokunnassa:

Adolfin poika **Herman Liikanen** 1900-1902

Eeva-Liisa Liikanen 1903-1908

Jalmar (Hjalmar) Liikanen johtokunnan taloudenhoitaja 1925-1928

Helmi Liikanen 1927-1936

Herman Alarik Liikanen 1932 -

Virkoja haettavana.**Miesopettajan virka**

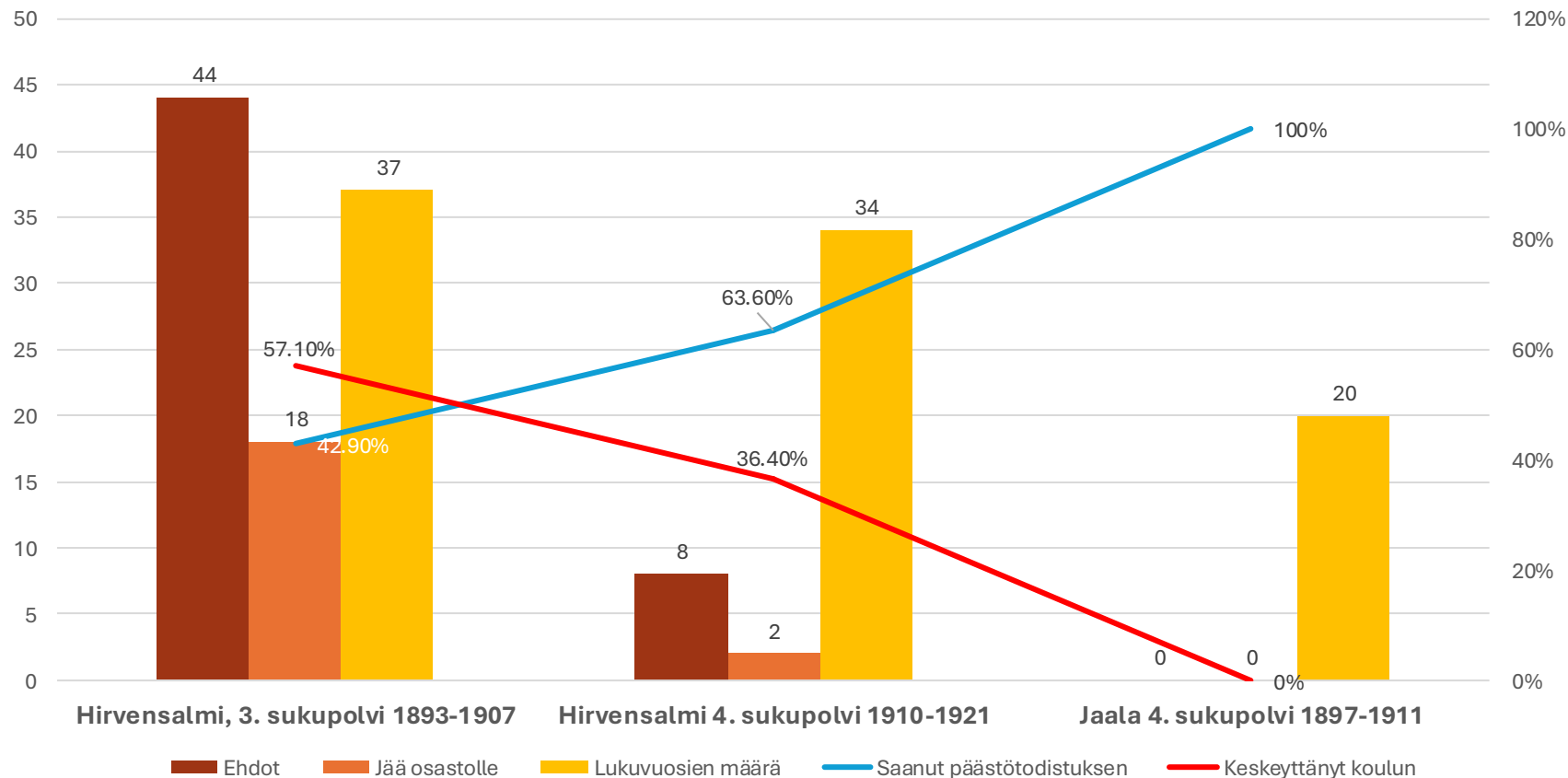
Hirvensalmen **Lahnaniemen** ylhäisemmässä sekakansakoulussa julistetaan täten hakukelpoisten haettavaksi ennen ensi toukokuun 10 p:ää. Virkaa seuraavat palkkaehdot ovat: valtiolta 800 markkaa sekä kunnalta vapaa asunto, polttopuut ja valo, 160 markkaa rahaa, 3 tynn. rukiita, 2 tynn. ohria, kahden mittatynnyrin ala viljeltyä peltoa, puolet oppilaiden sisäänkirjoitusrahoista ynnä kesälaidun yhdelle lehmälle. Virka on vastaanotettava ensi Elokuun 1 p:nä. Hakemuspaperit lähetettäköön al-lekirjoittaneelle osoitteella: Hietasen asema, Savon radalla.

Hirvensalmella, Huhtikuun 7 p. 1891.

Karl Liikanen.

Kansakoulu-johtokunnan varaesimies.

Liikasten 3. ja 4. sukupolven menestys Hirvensalmen ja Jaalan kansakouluissa

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Elon Sariola (ent. Ålberg)
täysi-ikäiseksi, eroaa
Mikkelin lyseosta, HL:n
1895 tilinpäätös

Velkoja:

Antti Inkeroinen 1500

Otto Marttinen 1000

Albert Liikanen 1000

Otto Marttinen (1851-
1926) oli Ida Liikasen
(1844-1913) mies,
Lahnaniemen Kompan
isäntä 1893

Albert Liikanen (1868-
1942) oli heidän poikansa

Redovisning för Högskolan i Helsingfors för den 31. December 1895 till den 31. December 1895.

Debit		Credit	
Balans från år 1894		Indebet från gamla utslagen	
Hypoteksföreningens obligationer	13500	Indebetalda till Jordbruket hos Otto Marttinen	120
Jordbruket hos Antti Inkeroinen	1500	Från den 1. September 1894 till den 31. Decem-	
Otto Marttinen	1000	ber 1894 utslagen, men ännu ej för-	
Albert Liikanen	1000	fallna ränta a obligationerna	202.50
För Elon Ålbergs ränta förvarad		Utgiften	322.50
Kostgärderna	157	För var termin diurna	1 375
Från den 1. September till 31. December		" samma månader	2 160
1894 utslagen, men ännu ej förfallna	202.50	" kost termin	3 348
Ränta a obligationerna	136.26	" julferien	4 57.75
	17495.76	Förmyndare arvode	100
		Förmyndare nämndens arvode för år 1894	6.35
			1047.10
		Balans till år 1895.	
		Hypoteksföreningens 4 1/2 % obligationer	13500
		Jordbruket hos Antti Inkeroinen	1500
		Otto Marttinen	800
		Albert Liikanen	1000
		För Elon Ålbergs ränta förvarad	
		Kostgärderna	157
		Från den 1. Sept. 1895 till den 31. Dec-	
		ember 1895 utslagen, men ännu ej	
		förfallna ränta a obligationerna	202.50
		Ränta	136.26
			18617.26
		Summa Debit	18615.76
		Summa Credit	18615.76

Helsingfors den 31. December 1895.
Herm. Liikanen

Allt förklarande redovisning för förmyndarens nämndens uppgift som ut-
går den nämndens tillhörande posten tillika utslagen sed. (16) smärta in-
lyggas och gröttes. Helsingfors, den 22 februari 1896.
För förmyndarens nämndens signatur
M. B. Liikanen

Polyt. Sariola

Elon pyrkii
upseeriksi
Venäjälle, ei
pääse ja hukkaa
perintörahasa

Uudessa
Suomettaressa
ja Kaartissa

Nolo tilanne
1900, kun Elon
varoittamatta
pyytää rahaa
Thomsenilta
matkalla
Amerikkaan

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Budapestissä, 29. III. 05

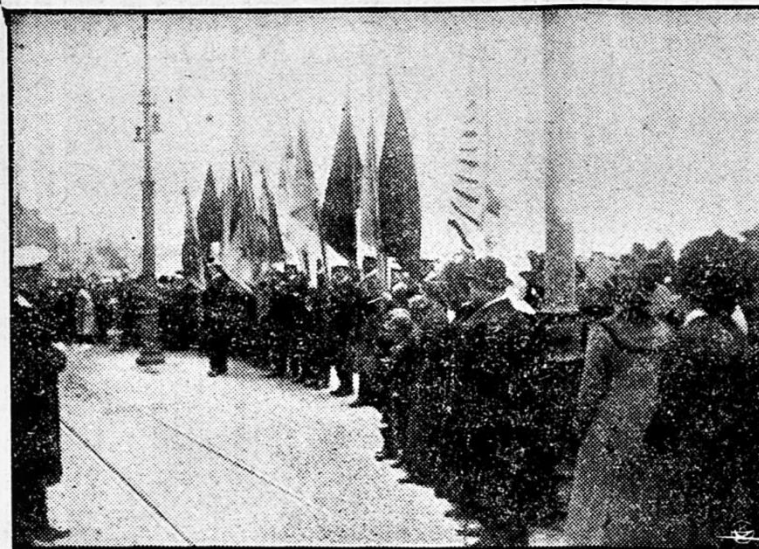
Hyvä Veli!

Japanin kieli ei kuulu suomalais-ugrilaiseen kielikeitoon. Löytyy tosin useita tiedemiehiä (niinkuin esim. Klaproth, Siebold, Ewald, Bolter, de Rosny, Hoffmann, Schok, Pott, Winkler, Gouzel y. m.), jotka väittävät sen kuuluvan "urali-alttilaiseen" kieliryhmään, johon luetaan 1. suomalais-ugrilaiset, 2. turkkilais-tatarilaiset, 3.

J. Szinnyi Herman Liikasette 1905

UUSI SUOMETAR

Ylioppilaskunnan kunnianosoitus prof. V. Thomsenille.

Osakuntien liput Seurahuoneen edustalla.

Prof. Thomsen rouvineen ottaa osaa ylioppilasten kulkueeseen.

Kagaali, mm. Schwindt ja Setälä

Venäjän häviö, uudistuksia

Perustuslailliset: viikingit ja apupuolue

Eduskuntavaalit 1907, yllätystulos

Bobrikovin murha, "boulangistit"

Sosialistien vieraat aatteet

Japanin sota 1905 – sukulaiskansa?

"Kaipaam kaikkia kuolleita ystäviäni"

1835

1845

1855

1865

1875

1885

1895

1905

1915

1925

Vuoden 1864:n sodan muistojuhlilta Tanskassa: Sotavanhusten kulkue; etunenässä marssivat vanhimmat sotilasten tukemina. Juhliin otti osaa myös eräs suomalainen luutnantti Herman Liikainen.

Liikainen, Bertha A., nti, kirjaltaja, Perämiehenk. 10 pr 10.
 — Emil A., posteljooni, Merimiehenk. 30 pr D.
 — Emmi, nti, kauppa-apul., Orionink. 2.
 — Herman, luutnantti, Fredrikink. 20 pr D. (T 44 17).
 — O. Herman, postiharjoitt., Oikok. 6—8 pr A.

Kööpenhaminan juhlien jälkeen eläkkeelle, juhlat Suomalaisella klubilla, pian maailmansota Asuu Fredrikinkadulla, telefoni 44 17, muuttaa maalle Hirvensalmelle sodan alta 1918 Helsingissä yli 130 000 asukasta, jo tuhansia puhelimia ja autoja, rekisterikilvet

1835

1845

1855

1865

1875

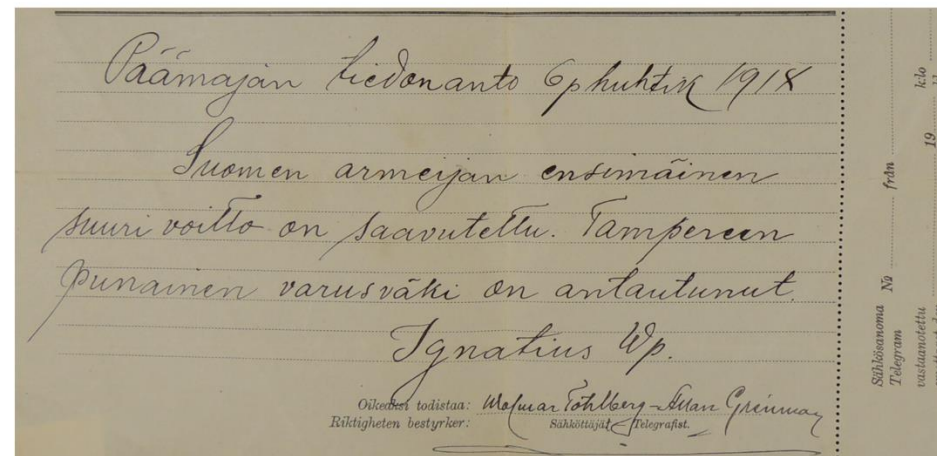
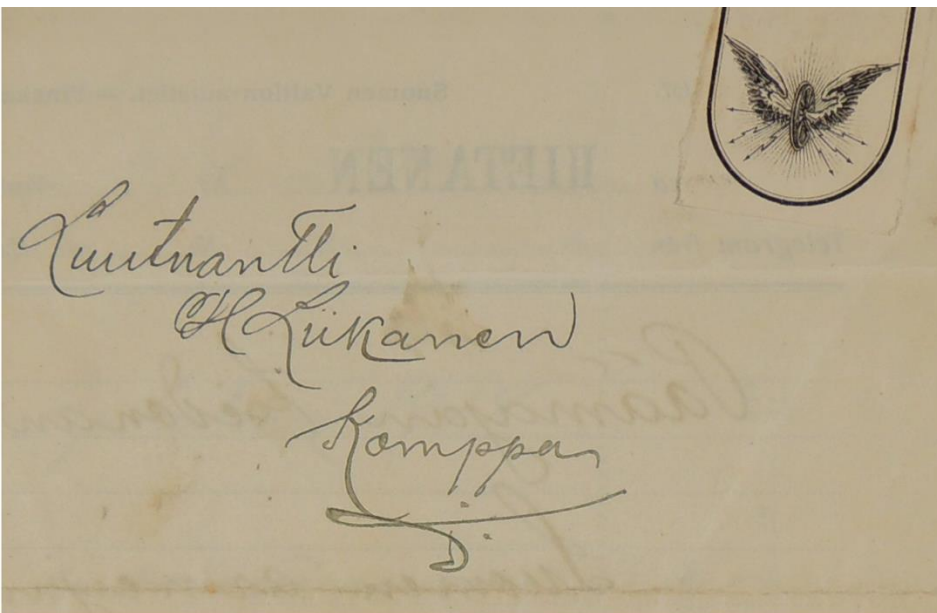
1885

1895

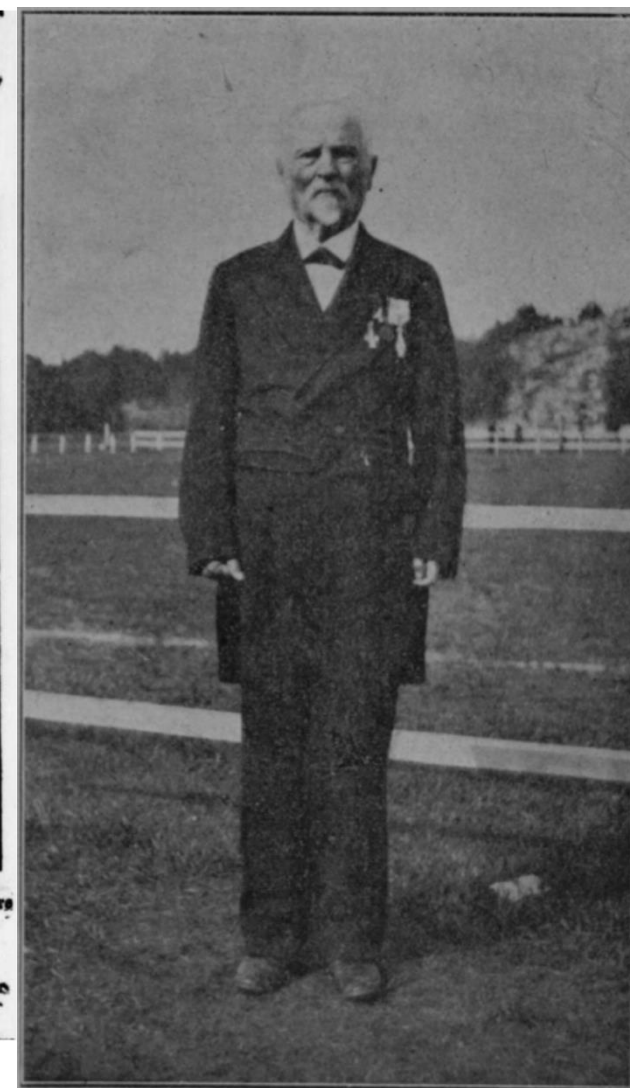
1905

1915

1925

Kuva: Liikanen Dybbølin valleilla vielä kerran, Aftenbladet 9.7.1920.

1. HL toimi oman aikansa kontekstissa: **säätyjärjestelmän hajoaminen**, skandinavismiliike vastauksena imperiumien uhkaan, liberaalit aatteet, liikaväestö, evoluutio- ja rotuopit, kieliheimot, **sivistystaistelu**
2. Poikkeuksellisen elämän polun mahdollisti opettaja **Olseni ja oman sukupolven ylioppilaiden verkoston** kasvattaminen 1860-luvulla: Mikkelä, Helsinki, Räisälä, Italia, 1963 valtiopäivillä ja 1864-1865 Tanskassa. Snellmanin tulo Hypoteekkiyhdistykseen kielitaistelun tuoksinassa sinetöi loppuelämän tarkoituksen.
3. **Vapaustaistelijan ja luutnantin roolissa keskittyi suomenkielisen koulutuksen** mahdollistamiseen maan sorretulle kielienemmistölle: Uusi Suometar, Helsingin suomalainen alkeisopisto, Kansanvalistusseura, SKS, Suomalainen klubi, Suomalaisen kansakoulun ystävät, sukulaisten auttaminen koulutielle,...